

Kommunstyrelsen

Personlig assistans, entreprenad

Förslag till beslut

Kommunförvaltningen föreslår sociala utskottet föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Utföra personlig assistans på entreprenad.
2. Ge kommunchefen i uppdrag att göra kravbeskrivning och upphandla tjänsten samt teckna avtal med entreprenören.

Ärendet i korthet

Stöd- och omsorg har fått i uppdrag att inför kommande budget (2024) undersöka alla möjligheter att minska på kostnader utan att göra avkall på kvalitet. Att verkställa beslut om personlig assistans på entreprenad är en förändring som inte innebär en försämrad kvalitet för brukaren, men som kommer att innebära lägre kostnader för kommunen.

Förvaltningens övervägande

Ett avtal om entreprenad behöver föregås av en upphandling utifrån ett väl genomarbetat förfrågningsunderlag som utformas i samarbete mellan kommunens upphandlare och personal från stöd- och omsorg.

En kommun kan efter upphandling överlåta det egna utförandet av personlig assistans på entreprenad till en annan assistansanordnare, enligt 17 § LSS (Lagen om stöd och service till personer med funktionshinder). Kommunens ansvar kvarstår dock vid en verksamhetsövergång. Kommunen har ansvar för att utföra tillsyn och granska utförandet som entreprenören verkställer utifrån ett kvalitetsperspektiv och gällande föreskrifter inom LSS.

Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område och har därmed yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver (SoL 2 kap. 1§ samt LSS 24§)

Inom personlig assistans är det individen som är beviljad personlig assistans som själv väljer utförare. Personlig assistans kan anordnas av en kommun eller annan verksamhet som har tillstånd att bedriva personlig assistans. Det är även möjligt för den assistansberättigade att anställa sina egna assistenter. Kommunen har dock alltid ansvar att träda in om utföraren inte kan tillhandahålla tjänsten på grund av oförutsedda händelser som till exempel sjukdom eller samhällskris. Detta enligt Socialförsäkringsbalken (SFB)

En person som är assistansberättigad (brukare) har tre olika möjligheter att välja utförare av assistansen, Antingen väljer brukaren att bli sin egen arbetsgivare, eller att välja en privat utförare som brukaren själv väljer. Det tredje alternativet är att välja kommunen som utförare. I det fall som brukaren väljer att låta kommunen verkställa assistansen träder entreprenörsavtalet in och det blir den entreprenör som kommunen har upphandlat och skrivit avtal med som kommer att utföra assistansen. Det är bara den som väljer kommunen

som utförare, eller inte väljer alls som kommer att få sin assistans utförd av den entreprenör som kommunen upphandlat och skrivit avtal med.

Det avtal som utformas med den assistansanordnare som i en entreprenad kommer att utföra assistansen åt kommunen innebär att de övertar kommunens personal och erbjuder dem anställning i företaget åt samma brukare som de arbetar hos idag. Detta innebär att de brukare som väljer att fortsätta att ha kommunen som utförare i en entreprenad inte kommer att uppleva någon stor förändring, såvida inte de nuvarande assistenterna väljer att inte följa med. Då behöver den nya assistanssamordnaren anställa nya assistenter.

För närvarande (oktober 2023) så berörs 3 brukare som innehar beslut enligt socialförsäkringsbalken (SFB) som Försäkringskassan har beviljat. Antalet timmar per månad är 2189 timmar eller ca: 364 timmar per vecka. Antalet timmar varierar utifrån hur många dagar en månad innehåller.

Ånge kommun har totalt 13 innevånare med beslut om assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB), av dessa 13 är 3 personer berörda av detta förslag. Om förslaget bifalles är det av största vikt att påbörja ytterligare dialog med brukarna för att dessa ska känna trygghet.

Ekonomi

Se bifogat räkneexempel

Att utföra personlig assistans på entreprenad kommer innebära lägre kostnader för kommunen dock kan ingen exakt besparing anges då detta är direkt avhängt på hur många ärenden kommunen har samt beviljade timmar hos brukaren. Ett räkneexempel för året 2023 ges för att ge en uppskattning av vad besparingen skulle kunna bli.

Försäkringskassan betalar ut en ersättning per timme för att verkställa personlig assistans, (324,50 kr -363,44 kr 2023)

Kommunens bruttokostnad var för 2023 ca 489 kr per timme baserat på totalt ca 23 tkr beviljade timmar. Detta ger en nettokostnad på ca 3,2 mkr per år.

Behovet av administration kommer att minska rent generellt vid entreprenad, men det uppstår dock en viss administration med anledning av att vi behöver göra kvalitetskontroller för att säkerställa att brukarnas beslut verkställs och håller en hög kvalitet, därav har administration dragits av i uträkningen. Samma gäller vissa insatser via SoL och HSL som vi ändå kommer att ha kvar, dessa har också dragits av i exemplet.

Enligt förutsättningarna i exemplet skulle besparingen bli ca 1,7 mkr per år.

Förslaget beräknas inte i någon nämnvärd utsträckning påverka skatteutjämningen (LSS).

Personal

För de personliga assistenterna (15 personliga assistenter) som idag är anställda av kommunen innebär det att de får en ny arbetsgivare. Ingen personlig assistent blir uppsagd. Alla erbjuds möjlighet att få sin tjänst överflyttad till den arbetsgivare som får entreprenaden. Det är endast om den anställda själv inte vill följa med till den nya arbetsgivaren som risk för övertalighet uppstår.

I förfrågningsunderlaget som Stöd- och omsorg och kommunens upphandlare gemensamt tar fram kommer stor vikt att läggas på att garantera kvalitet för brukaren och goda anställningsvillkor och god arbetsmiljö för medarbetarna. Innan förfrågningsunderlaget skickas ut kommer en risk- och konsekvensanalys arbetas fram inom stöd- och omsorg för att beakta eventuella risker för de personliga assistenterna. Denna analys ska ligga till grund för förfrågningsunderlaget. Det kommer som exempel att ställas krav på att medarbetarna får närhet till arbetsledning och kompetensutveckling. Krav kommer även att ställas att anbudsgivaren kan redovisa en plan för hur övertagande skall ske på ett tryggt och säkert sätt för både brukare och medarbetare

En risk och konsekvensanalys är gjord utifrån de frågeställningar som uppkommit. Om beslutet bifalles påbörjas ett större arbete med fackliga företrädare för att säkerställa personalens trygghet.

Ånge kommuns vision

Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang kraft till en levande bygd.

Fokusområde Hållbar vardag

Förslaget innebär att brukaren får behålla sin assistans utan avkall på kvalitet.

Fokusområde Hållbar hälsa

Ärendet har ingen bäring på fokusområdet.

Fokusområde Hållbar gemenskap

I förslaget erbjuds de personliga assistenterna att följa med i en verksamhetsövergång för att säkerställa att brukaren inte ska behöva få ny personal

Fokusområde Hållbar kompetens

Att en entreprenör utför personlig assistans på uppdrag av kommunen innebär en minskad administration för kommunen och entreprenören tillhandahåller vikarier.

Fokusområde Hållbar natur

Ärendet har ingen bäring på fokusområdet.